

«Стіна нерозуміння» для людини з вадами слуху – проблема всього суспільства

Любов ЛУЦЕНКО,

директор КЗО «Багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Сузір'я» Дніпропетровської обласної ради»

Найперше хочу подякувати організаторам парламентських слухань за те, що на такому високому рівні обговорюються здобутки, проблеми, перспективи навчання та реабілітації дітей з особливими потребами. Заклад, який я представляю, неодноразово змінював свою адресу, реорганізовувався, зміцнював і розбудовував навчально-матеріальну базу, залучав до роботи гідні педагогічні кадри, брав участь в проектах різних рівнів, здійснював дослідницько-експериментальну і пошукову роботу, тобто завжди був в епіцентрі педагогічного життя Дніпропетровщини та нашої країни.

З 2013 р. Криворізька спеціальна школа-інтернат реорганізована в багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Сузір'я», і це, звичайно, внесло великі й серйозні інновації в організацію роботи щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими потребами. Сьогодні в закладі створено сучасну навчально-реабілітаційну базу з урахуванням особливостей навчання дітей з порушеннями слуху, працюють досвідчені висококваліфіковані педагоги-дефектологи.

Високий рівень діяльності педагогічного колективу закладу засвідчують досягнення наших випускників. Серед них – вчителі-дефектологи, медичні працівники, художники, майстри виробничого навчання, бізнесмени, спортсмени та працівники виробничої сфери. В нашому реабілітаційному центрі забезпечується комплексна реабілітація: 108 учнів отримують відповідні освітні та реабілітаційно-корекційні послуги, а шість дітей, які навчаються в інших закладах, у тому числі в умовах інклюзії, належать до змінного контингенту і відвідують лише реабілітаційні заходи. До участі в реабілітаційній діяльності Центру максимально залучаються батьки. Вони не лише присутні на реабілітаційних заняттях, а й беруть безпосередню участь в них, що дає змогу краще розуміти особливі потреби своїх дітей та допомогти їм.

Сьогодні у навчально-реабілітаційних центрах є проблеми, від вирішення яких залежить ефективність їхньої діяльності. Зокрема, ми просимо Міністерство освіти і науки України прискорити роботу з розроблення Типових штатних нормативів навчально-реабілітаційних центрів та введення їх у дію. Це дасть можливість вирішувати питання залучення до роботи в Центрі потрібних спеціалістів та здійснювати доцільне навантаження фахівців, які працюють в закладі зараз. Також просимо активізувати роботу з розроблення та видання спеціальних підручників для дітей з вадами слуху.

Багато з того, що здійснюється в освітньому і правовому просторі, засвідчує: держава реально намагається допомогти людям з обмеженими можливостями, але з різних причин – соціально-економічних, культурно-освітніх, ментальних – ставлення більшості наших громадян до людей з інвалідністю залишається, в кращому разі, поблажливо-байдужим, а то й відстороненим. Наприклад, діти з порушеннями слуху не мають проблем зі спілкуванням під час перебування в навчальному закладі, де педагогічні працівники володіють жестовою мовою, яка вже чотири роки є обов'язковою складовою білінгвального методу навчання. Та потрапляючи в соціум, у середовище людей, які чують, вони натикаються на «стіну нерозуміння», і це є великою проблемою, як на мене – проблемою суспільства. Тому вважаємо за необхідне ухвалити рішення про те, що в усіх офіційних установах, закладах і підприємствах працівники мають оволодіти певним обсягом жестів, зміст яких стосується їхньої діяльності – в лікарнях, аптеках, магазинах, квиткових касах тощо. Така проста й доступна схема допоможе соціалізуватися кожній людині з вадами слуху, зробить її життя комфортнішим і спокійнішим.

Вважаю, нам необхідна і державна система соціальної роботи, насамперед з молоддю із особливими потребами, яка б чітко визначала напрями, зміст і форми соціального супроводу дітей-інвалідів після закінчення ними навчального закладу, заходи щодо сприяння їхньої соціалізації, адаптації та інтеграції в суспільство з тим, щоб почували вони себе гідно, впевнено, рівними серед рівних, а не на узбіччі життя, як це часто у нас трапляється. Таку роботу, на мою думку, має здійснювати Міністерство соціальної політики. А ми, освітяни, будемо прагнути допомогти в цьому, працювати ще краще.